

Залучення громади та інформування про ризики під час пандемії

Практичні поради із залучення підлітків та молоді у реагування на пандемію COVID-19

Поширення COVID-19 є безпрецедентною глобальною надзвичайною ситуацією. Кількість інфікованих продовжує стрімко зростати, закриваються школи, а медичні служби спрямовують усі ресурси на випадки COVID-19. Хоча літні люди та особи з хронічними захворюваннями вважаються найбільш уразливими групами, підлітки та молодь також наражаються на небезпеку інфікуватись та стати переносниками коронавірусу. Крім того, закриття шкіл суттєво впливає на навчання підлітків і молодих людей, руйнує соціальні мережі. Порушення формальної та неформальної зайнятості позначаються на засобах до існування, в тому числі серед молоді. Криза у сфері громадського здоров'я також підсилює наявні чинники вразливості, обмежує доступ до допомоги та посилює нерівність, особливо це стосується жінок та дівчат¹.

І хоча реагування на пандемію COVID-19 потребує окремої уваги до пріоритетів та потреб підлітків та молоді, все ж їх потрібно розглядати не лише як постраждалу категорію населення, а й як ефективних партнерів у протидії вірусу. Молоді люди можуть змістовно долучатися як просвітяни та агенти змін серед однолітків та у громадах². Для цього потрібно, щоб зацікавлені сторони цінували внесок підлітків та молоді, ставилися до них як до рівних, поважали їхні погляди та використовували їхні зусилля у заходах реагування. Праця пліч-о-пліч із молоддю допоможе подолати міжпоколіннєвий розрив та сприятиме солідарності вікових груп.

Метою цього документа є надання **практичних порад** для представництв ЮНІСЕФ у країнах, партнерів та самих молодих людей щодо залучення підлітків та молоді до реагування

1. Перейдіть за посиланнями для отримання додаткової інформації стосовно підтримки ЮНІСЕФ безпечної діяльності шкіл ([тут](#)) планування дій у надзвичайних ситуаціях ([тут](#)).

2. Додаткову інформацію можна отримати тут: [CBV risk mitigation measures on COVID-19](#) англ. («Заходи зі зменшення ризику гендерно обумовленого насильства в умовах епідемії COVID-19»).

3. Для додаткової інформації щодо участі підлітків молоді див. [глобальні матеріали ЮНІСЕФ](#) англ., публікацію Каліфорнійського університету Берклі [Youth Participatory Action Research Toolbox](#) англ. («Інструментарій досліджень із залученням молоді»), ресурси ініціативи [Громада, дружба до дитини та молоді, Модель участі молоді, Державна молодіжна політика в Україні, Молодіжна робота в умовах децентралізації](#).

на загрози, пов'язані з поширенням COVID-19.

Ми рекомендуємо постійно бути на зв'язку з підлітками та молоддю, щоб зрозуміти їхні потреби та з'ясувати їхні можливості. Консультації з підлітками та молоддю — це найкращий спосіб зрозуміти, як залучати, захищати і підтримувати підлітків та молодь у відповідь на COVID-19.

Пам'ятайте про непорушність принципу «не зашкодь»: усі дії повинні бути попередньо оцінені на предмет можливих ризиків заподіяння шкоди; за необхідності мають бути розроблені плани зі зменшення таких ризиків.

КОНТАКТУВАННЯ З ПІДЛІТКАМИ ТА МОЛОДДЮ

Варто розпочати з мобілізації мережі підлітків та молодих людей, здатних інформувати, долучитися до розробки та підтримувати реагування на COVID-19:

- ◆ Підключитися до масових і локальних, а також цифрових каналів і платформ, які використовують підлітки та молодь (це, наприклад, радіопередачі, соціальні медіа, U-Report⁴ та місцеві засоби комунікації), щоб залучити їх до протидії COVID-19.
- ◆ Налагодити партнерські стосунки з підлітковими та молодіжними організаціями, мережами, лідерами думок та волонтерськими програмами для залучення підлітків та молоді до участі у заходах із протидії COVID-19. Зокрема розробити комунікаційні активності, спрямовані на соціальні та поведінкові зміни, з урахуванням необхідності адаптувати такі дії та розробити комунікаційні повідомлення, що відповідають віку учасників різних спільнот і груп.
- ◆ Завжди пам'ятати про найменш захищених та уразливих підлітків і молодих людей⁵ (наприклад, молодих жінок та дівчат, вагітних та тих, хто годує грудьми, осіб із інвалідністю, людей, що постраждали від насильства, представників етнічних меншин, мігрантів, біженців та ВПО⁶) та використовувати відповідні канали комунікації для їхнього охоплення (такі як: організації, що працюють із цими групами, комунікації «рівний — рівному», спільноти у соціальних мережах, лідери думок, радіо та U-Report).
- ◆ Створити окремий простір, де можна з'ясувати проблеми та потреби підлітків та молоді; спільно з ними визначати дієві шляхи їх розв'язання.
- ◆ Пропагувати та створювати можливості для змістовної участі підлітків та молоді в місцевих і національних механізмах планування, координації та зворотного зв'язку в межах реагування на COVID-19⁷.

4. Додаткова інформація доступна на сторінці [U-Report](#) та у соцмережах [U-Report](#).

5. Див. публікацію ВООЗ, ОКГП та МФТЧХ [COVID-19: How to include marginalized and vulnerable people in risk communication and community engagement](#) англ. («COVID-19: Як включити вразливих осіб із груп ризику в комунікації та залучення у громадське життя»).

6. Див. публікацію ЮНІСЕФ [Quick Tips on COVID-19 and Migrant, Refugee and Internally Displaced Children](#) англ. («children-on-the-move») («Дієві поради щодо COVID-19, мігрантів, біженців та внутрішньо переміщених дітей»).

7. Див. [глобальні матеріали ЮНІСЕФ](#) англ. та публікацію Каліфорнійського університету Берклі англ. [Youth Participatory Action Research Toolbox](#) англ. («Інструментарій досліджень із залученням молоді»).

- ◆ Формувати партнерства з підлітками та молоддю, які працюють у штаті або на волонтерських засадах у державних структурах, установах сфери громадського здоров'я та медичних закладах, у стартап-бізнесі, науково-дослідних установах, а також беруть безпосередню участь у заходах із подолання COVID-19.
- ◆ Збирати інформацію про точки зору, практики, потреби та ситуацію в житті підлітків і молоді, наприклад, через U-Report, використовувати онлайн-інструменти для інформування молоді, зокрема чатботи, та за можливості аналізувати дані з цих каналів. Також залучати підлітків і молодь до аналізу ситуації, оцінки потреб та реагування в умовах надзвичайної ситуації.

ІНФОРМУВАННЯ ТА ПРОСВІТА

Щоб залучення було ефективним, підлітки та молоді люди мають бути добре поінформовані, а також забезпечені ресурсами, знаннями про COVID-19 та засоби профілактики. Для цього потрібно:

- ◆ Переконатися, що підлітки та молодь розуміють інформацію про COVID-19⁸, та діють відповідно. Забезпечити доступність такої інформації, адаптованої для підлітків та молоді, онлайн та офлайн різними мовами та в доступних форматах для осіб з особливими потребами⁹.
- ◆ Інформуючи підлітків та молодь про факти та міфи навколо COVID-19¹⁰, наголошувати на важливості дотримуватися належної гігієни (миття рук та дистанція). Водночас пропагувати соціальний зв'язок та підтримку осіб із високим ризиком інфікування.
- ◆ Переконатися, що підлітки та молодь можуть розпізнати та протидіяти проявам негативної поведінки, а також агресії, стигми та дискримінації, пов'язаним із COVID-19 («COVID-19 не розрізняє людей за їхніми ознаками; такою самою має бути наша відповідь»¹¹).
- ◆ В умовах підвищеного ризику (наприклад, у місцях, де проживають імігранти¹², транзитних центрах, неформальних поселеннях у міських, сільських або прикордонних районах) поширювати інформацію, що відповідає цим специфічним умовам, а також впроваджувати конкретні заходи для запобігання спалахам захворювання та захисту благополуччя тих, хто перебуває у таких місцях.
- ◆ Там, де це доречно, використовувати U-Report, для поширення важливої інформації про COVID-19 у всій країні чи певних регіонах, та спростовувати міфи, зокрема, відстежуючи чутки та дезінформацію серед молоді¹³.
- ◆ Розвивати потенціал підлітків і молоді як просвітян, які навчатимуть однолітків, членів родини, працівників служб догляду та інших громадян заходів із профілактики через онлайн- та офлайн-платформи.

8. Див. найновішу інформацію на веб-сторінках [ЮНІСЕФ](#) та ВООЗ [COVID-19](#) (англ).

9. Також див. публікацію ЮНІСЕФ, ВООЗ та МФТЧХ: [Key Messages and Actions for COVID-19 Prevention and Control in Schools](#) («Ключові меседжі та заходи з попередження та контролю COVID-19 у школах»).

10. Див. публікацію ВООЗ [Coronavirus Myth Busters](#) англ., [російською мовою](#) («Спростування міфів про коронавірус»).

11. Див. [Заяву Мережі Організації Об'єднаних Націй щодо міграції](#) англ., 20 березня 2020 року.

12. Заходи включають таке: спостереження за новоприбулими (тестування після прибуття, оцінювання симптомів та карантин, якщо це можливо); забезпечення мешканців можливістю повідомляти медичного працівника про симптоми за появи перших ознак хвороби; щоденне вимірювання температури; систематична перевірка усіх мешканців та персоналу; достатнє забезпечення засобами гігієни та санітарії.

13. Приєднатись до U-Report можна, надіславши слово «СТАРТ» у [вайбері за посиланням](#).

- ◆ Переконатися, що підлітки та молодь, задіяні у заходах із реагування на COVID-19, знають, куди звертатися за безпечними, перевіреними та надійними послугами — як віддалено, так і особисто (за можливості) — такими як охорона здоров'я, захист та інші послуги / «гарячі лінії» соціальної підтримки (психосоціальна підтримка та допомога у випадках гендерно обумовленого насильства).
- ◆ Створити безпечні та надійні канали для підлітків та молоді, де б можна було залишити повідомлення про порушення прав, експлуатацію та насильство, у тому числі сексуальну експлуатацію та жорстоке поводження, та забезпечити конфіденційність таких повідомлень.
- ◆ Поширювати ресурси щодо безпеки в інтернеті, у тому числі алгоритм у випадках, коли підлітки та молодь не почуваються в безпеці¹⁴.

14. Див. веб-сторінки ЮНІСЕФ, присвячені питанням [кібер-булінгу](#) та [інтернет-безпеки](#) (англ.)

ЗАЛУЧЕННЯ ТА ДІЯ

Формування партнерства з підлітками та молодими людьми для спільної дії на місцях:

- ◆ Підтримувати підлітків і молодь у проведенні безпечних заходів із підвищення обізнаності в режимі офлайн та онлайн¹⁵, включаючи поширення серед однолітків та у мережах достовірної інформації про COVID-19, стигму та дискримінацію, міфи навколо COVID-19 тощо¹⁶.
- ◆ Підтримувати підлітків і молодих людей, які надають допомогу одноліткам та молодшим дітям у навчанні, сприяють в отриманні ними психологічної та психосоціальної допомоги¹⁷, надають підтримку у випадках гендерно обумовленого насильства тощо.
- ◆ Залучати молодіжні організації, мережі та волонтерські ініціативи до заходів із безпечної підтримки літніх людей та інших уразливих членів громади і сімей, насамперед задоволення їхніх основних потреб (забезпечення продуктами харчування та ліками тих, хто цього потребує тощо).
- ◆ Створювати можливості для підлітків і молоді знаходити рішення проблем громади, пов'язаних із COVID-19, через онлайн-змагання, конкурси та «челенджі». Один із прикладів – програма ЮНІСЕФ [UPSHIFT](#).
- ◆ Співпрацювати з підлітками та молодими людьми, щоб збирати інформацію про вторинний вплив епідемії на їхні життя, сім'ї, школи та плани на майбутнє, а також поширювати цю інформацію з метою адвокації серед політиків, освітнього сектору та громадських діячів для задоволення потреб підлітків на наступному етапі реагування.
- ◆ Створити або підтримати онлайн-платформи, де підлітки та молодь могли б ділитися своїм досвідом та переживаннями, а також розповідати про приклади¹⁸ позитивних дій молодих людей у відповідь на COVID-19.

15. Див. публікації ЮНІСЕФ, англ.: [Youth advocacy toolkit: Start your own campaign](#) («Адвокаційний інструментарій для молоді: розпочни свою кампанію») та [UNICEF Youth Advocacy Guide Africa](#) («Керівництво ЮНІСЕФ з адвокації для Африки»). Вартим уваги є формат «відео-челенджу» для заохочення діяльності молодих людей у своїх мережах.

16. Додаткова інформація, англ.: [COVID-19 Toolkit for Young People to spread awareness and take action](#).

17. Також див. англ.: [IASC 2020, Briefing note on addressing mental health and psychosocial aspects of COVID-19 Outbreak](#) («Довідковий матеріал щодо психологічних та психосоціальних аспектів епідемії COVID-19»).

18. Див., наприклад, такий [приклад](#) (англ.) залучення молодих ілюстраторів до протидії дискримінації, пов'язаної з COVID-19 на платформі [Voices of Youth](#).

9 ДЕВ'ЯТЬ ОСНОВНИХ ВИМОГ ДО ЕФЕКТИВНОЇ ТА ЕТИЧНОЇ УЧАСТІ ПІДЛІТКІВ ТА МОЛОДИХ ЛЮДЕЙ

- 1. Прозорість та інформативність:** підліткам і молодим людям має надаватися повна, доступна інформація, що враховує різноманітність підходів та відповідає віку.
- 2. Добровільність:** підлітків і молодих людей у жодному разі не можна примушувати до висловлювання своїх думок проти їхньої волі; їм потрібно повідомляти про те, що вони можуть відмовитися від такої участі в будь-який момент.
- 3. Повага:** дорослим слід визнавати, поважати й підтримувати ідеї, дії та реальні внески підлітків і молодих людей.
- 4. Актуальність:** підлітки й молоді люди повинні мати можливість спиратися на власні знання, навички та здібності, а також висловлювати свої думки з питань, що безпосередньо стосуються їхнього життя.
- 5. Дружність:** середовище та методи роботи повинні враховувати та відповідати спроможності та інтересам підлітків.
- 6. Інклюзивність:** має бути забезпечене включення уразливих груп підлітків і молодих людей різного віку, статі, походження та стану здоров'я, зокрема підлітків із інвалідністю.
- 7. Підготовка:** дорослим та молоді варто пройти навчання щодо участі молоді у прийнятті рішень.
- 8. Безпека та стійкість до ризиків:** висловлювання думок іноді може нести ризик. Варто залучати підлітків та молодь до оцінки та зменшення ризиків. Також, молоді люди мають знати, куди в разі потреби звертатися по допомогу.
- 9. Підзвітність:** підлітки й молоді люди мають право на отримання зворотного зв'язку у зрозумілій для них формі про те, як їхня участь вплинула на результат, а також мати змогу поширювати цю інформацію серед однолітків.